

Nr. 31.

Søndag den 4. Maj.

1890.

Angdom.

Fortælling af Henrik Pontoppidan.
(Fortsat.)

er hjemme i Præstegaarden blev Kapellan Gansted modtaget af Provst Tønnesen, som i oprømt Stemning var vendt tilbage fra Gudstjenesten i Vejby Kirke.

Dette var et Paafund af Provsten, at de begge skulde prædike alle Søndagene, hver i sin Kirke. Næppe uden Grund havde han nemlig frygtet for, at den oprørske Menighed, der saa haardnakket var udebleven fra hans egen Fortyndelse, yderligere skulde demonstrere ved at strømme til Kirkerne, saa snart de vidste, at Kapellanden prædikede. For at forhindre dette, havde han da fundet paa denne List, idet han aldrig før i sidste Øjeblik aabenharede endog for Kapellanden, i hvilken Kirke han selv ønskede at optræde; og Følgen heraf havde da ogsaa været, at begge Kirkerne i den sidste Tid havde været fyldte af Starer, der hver for sig haabede paa at faa den ny Præst at høre.

Alligevel var der dem, især blandt Skibberupperne, der ikke undsaa sig ved uden videre at gaa deres Vej, naar de saa Provsten nærme sig. Men det var dog kun de færreste, der havde Mod til en saa aabenbar Opsætsighed; og naar Tønnesen havde faaet sin længe ventede Gjord vel indehæftet i Stolestaderne og Kirkedøren forhyllig lukket bag den, slap han den ikke, før han havde manet al jordist Ualighed ned over den, forstrevet den til evig Baal og Pine og ladet alle

dens Synder gaa i Arv baade til femte og sjette Led.

Efter denne Eksekution vendte han altid hjem i et straalende Humør og med en Ulbehunger, som om virkelig dette hjælpe Syn af hans forulykkede Lam havde valet Noddyrsinstinkter til Bive hos ham.

En særlig Grund til hans oprømte Stemning var i Dag en Festlighed, der om Eftermiddagen skulde holdes i Præstegaarden. Ellers levede man her meget stille uden at deltage i eller selv bidrage til Egnens Selfabelighed, der efter deres Mening ikke passede sig for dem. Men regelmæssig to Gange om Aaret afholdt Provsten en større, ligesom officiel Bepisning, hvortil Repræsentanter for Menigheden, baade Bønder og Husmænd, blev tilfaldt som til en Fyrstes Taffel, og ved hvilken Lejlighed Provsten og Froksten og hele Præstegaarden udfoldede en Glans, en beregnet Overflod og Pragt, der skulde ligesom vække Forestillingen om en paradistisk Aabenbaring.

For yderligere at styrke dette Indtryk, bestod Maaltidet altid af besynderligt udseende, for Bønderne gæstede fremmede Retter, og af Vine af alle Farver, der vel var de billigste, Provst Tønnesen kunde opdrive hos sin Købmand i Købstaden, men hvis Navne syntes at tyde paa en Oprindelse fra fjerne Himmellegne. Og naar til sidst Maaltidets ufravigelige Glansnummer, den mægtige Plumbudning, blev baaret brændende ind paa Bordet, og Gæsterne saa Provsten skære sig et stort Stykke ud af Baalet og udstadte føre Skuld paa Skuld af denne „Selvedesild“ — som man havde døbt den — helt ind i Munden, havde de virkelig en betagende Fornemmelse af at sidde til Bords med en Legemliggørelse af den Aand, der er alle Elementers Ophav og Bevølgere.

Naturligvis faldt Indbydelserne til disse Bepisninger udelukkende i de endnu „rettroendes“ Lejr — som en Slags Bepisning for udoist Trofasthed og en Paamindeelse om fortsat Aarvaagenhed overfor den Dæmon, der her i Sognet havde givet sig Bæver Hansens Skikkelse. Tillige havde de sig Dpgave at vække Misundelse hos de forbigaaende og bringe disse forvildede til Eftertanke ved at holde dem for Øje denne Formag paa de himmelske Glæder, som de ved fortsat Haardnakket-

hed vilde frastrive sig for Evigheben. At Festerne tilfældig blev henlagte til Tiderne umiddelbart før de store Offerdage, kunde kun de ondsindede Skibberupper tillægge egenlyttige og smudsige Bævæggrunde.

Næsten hele den forløbne Uge havde man i Præstegaarden været beskæftiget med Forberedelserne til Selfabet. Provsten havde personlig forestaaet alle Indkøbene inde i Købstaden og endog, saa vidt Datteren tillod det, overværet Tillavningen af de kolde Retter ude i Køkkenet — ikke af overdreven Omhu for sine Gæster, men for at tilfredsstille den personlige Trang til at virke, til at styre, lede og arrangere, om det saa blot var Frugterne i en Staal.

I denne Henseende havde Frosten Ragnhild fuldkommen slægtet sin Fader paa. Skønt hun regelmæssig begyndte med at vise sin dybeste Uvilje i Anledning af den megen Staahej for disse Par Bønder, hvis store røde Hænder, kejtede Manerer og af Svineskald lugtende Klæder hun saa inderlig afstyrede, endte det altid med, at hun fuldkændig gik op i Arrangementet for at faa dette saa overraskende og blendende, at det nødvendigt maatte tilkvinde hendes Fader og hende selv og hele Præstegaarden den Respekt og Misundelse, som Befolkningen ellers var saa treven med at yde.

Hele denne Formiddag havde hun derfor haft saa travlt, at hun imod Sædvane ikke havde kunnet følge sin Fader til Kirke, og endnu ved Frokostbordet mødte hun i sin lyse Morgenkjole med en lille husmoderlig Rappe køket paa Hovedet, et stort Smækketørklæde og et Nøgleskæppe hængende i Bæltet. Hun vidste, at i denne Dragt var hun uimodstaaelig, og under hele Maaltidet flottede hun over Bordet til Kapellan Gansted, der imidlertid som sædvanlig sad tavs og afspredt, som om han hverken hørte eller saa, hvad der foregik omkring ham. Mens Fader og Datter udvekslede Meninger om Fest-Arrangementet sad han ogsaa i Tanke og naar smulbrede nervøst sit Brød paa Dugen; og naar en af dem nu og da af Uvilje henvendte Ordet til ham, f. Eks. for at forhøre sig angaaende hans Anskuelser om Kartoffelsalat eller Tærter, saa han fortumlet op, som om man havde grebet ham i en Forbrydelse.